

KULTURUTSKOTTETS BETÄNKANDE nr 5/1979-80 med anledning av ltm Roger Janssons m.fl.hemställningsmotion om åtgärder för att skapa moderna läromedel i åländsk hembygdskunskap och förbättrad undervisning i ämnet.

Landstinget har inbegärt kulturutskottets utlåtande över nämnda motion. Med anledning härav får utskottet, som i ärendet hört skolinspektören Erik Skrifvars, läraren Bjarne Björklund och läraren Nils Holmström, värdsamt anföra följande.

Under det senaste decenniet har läromedelssituationen i ämnet hembygdskunskap utvecklats betydligt. År 1971 tillsatte Ålands lärarförening en kommitté med uppdrag att utarbeta undervisningsmaterial om Åland. Resultatet förelåg år 1974 i form av ett arbetspaket innefattande ett kompendium och två diabildserier för undervisningen i lågstadiet. År 1973 tillsatte landskapsstyrelsen en kommitté som erhöll i uppdrag att åstadkomma en lärobok i hembygdskunskap för årskurserna 3 och 4. Författare är läraren Sture Gustafsson och manuskriptet är i det närmaste klart för tryckning. Avsikten är att även sammanställa material för årskurserna 5 och 6.

Det är möjligt att något läromedelsförlag åtar sig utgivningen av en lärobok i åländsk hembygdskunskap för årskurserna 3-6 och att boken kommer till användning i skolor även utanför landskapet, vilket från finansieringssynpunkt vore det mest fördelaktiga. Tillsvdare har landskapsstyrelsen givit produktionen av läromedel om Åland erforderligt ekonomiskt stöd men för att förkorta framställningstiden torde det bli nödvändigt att bevilja de lärare som skriver läroböcker betald tjänstledighet.

För högstadiet finns den av landskapsstyrelsen år 1975 utgivna läroboken om Ålands självstyrelse som även är användbar på gymnasialstadiet. Denna bok anses dock till vissa delar vara föråldrad och borde omarbetas.

Viktigare än läromedlen är dock, även i detta sammanhang, läraren. För att undervisningen skall vara intressant och meningsfull för eleverna krävs av läraren god kännedom om och känsla för ämnet.

Lämpligaste tillfället att anordna kompletteringsutbildning i ämnet hembygdskunskap torde vara i samband med de studiedagar, som landskapets utbildningsavdelning anordnar för lärarna. Med hänsyn till ämnets grundläggande betydelse har sannolikt även de lärare, som inte är direkt berörda, nytta av tilläggsutbildning på detta område och enligt vad utskottet erfarit, är Åland lärarförening positivt inställd till att sådan utbildning anordnas.

Utskottet konstaterar, att de frågor motionen berör är mycket angelägna och kräver kontinuerlig uppmärksamhet men utskottet anser att de åtgärder som redan vidtagits eller planeras för att förbättra situationen är tillräckliga i detta skede.

Hänvisande till det ovensagda får utskottet vördsamt föreslå

att Landstinget med förkastande av hemställningsmotionens kläm bringar innehållet i betänkandets och hemställningsmotionens motivering till landskapsstyrelsens kännedom.

Mariehamn den 17 december 1979.

På kulturutskottets vägnar:

Erik Sundberg
ordförande

Bjarne Pettersson
sekreterare.

Närvarande i utskottet: ordföranden Sundberg, viceordföranden Olof M. Jansson samt ledamöterna Dahlén, Fagerholm och Sundback.